

Sčítání netopýrů na zimovištích

Středočeský kraj

Zpracoval: Mgr. David Fischer

Zoolog Hornického muzea se každoročně účastní sčítání netopýrů na zimovištích, které zajišťuje Česká společnost pro ochranu netopýrů (ČESON).

Dlouhodobé pravidelné sčítání netopýrů nám totiž poskytuje cenné faunistické informace (tj. jaké druhy se ve zkoumaném území vyskytují), především ale přináší neocenitelná data o populačních trendech monitorovaných druhů – tedy o tom, zda početnosti daného druhu rostou, klesají nebo stagnují.

Letos toto sčítání proběhlo v Příbrami a okolí 17. ledna.

V Příbrami a jejím blízkém okolí je dlouhodobě mapováno několik lokalit:

- štoly v hrázích nádrží Láz a Pilská**
- štola na Drkolnově**
- vodní patro dolu Anna**
- 2 lokality u Trhových Dušníků**

Na těchto lokalitách bylo doposud doloženo zimování šesti druhů: netopýra velkého, netopýra vodního, netopýra řasnatého, netopýra severního, netopýra ušatého a netopýra černého.

Netopýr velký zimuje většinou zavěšen v různých štolách, jeskyních či chladných sklepech. Občas se ale vklíní i do neuvěřitelně úzkých spár.

Drkolnov, březen 2020. Foto: D. Fischer

Netopýr velký. Drkolnov.

Foto: D. Fischer

U netopýrů velkých není výjimkou
společné zimování většího množství
jedinců.

Drkolnov. Foto: D. Fischer

Po ukončení zimování vytvářejí samice netopýra velkého početné letní kolonie na půdách různých objektů, kde rodí a vychovávají svá mláďata. I tyto kolonie se monitorují. Na fotografii kolonie na půdě Zámku Dobříš.

Foto: D. Fischer

V letních koloniích netopýrů vznikají neuvěřitelné hromady trusu – na jedné straně je to určitě pro majitele nemovitosti nepříjemná komplikace, na straně druhé je ale netopýří guáno vynikajícím hnojivem.

A když už jsme u toho trávení – věděli jste, že netopýr velký se živí hlavně velkými brouky - střevlíky, které loví na zemi?

Zámek Dobříš. Foto: D. Fischer

Dalším druhem netopýra, se kterým se můžeme setkat na příbramských zimovištích, je netopýr vodní.

Foto: D. Fischer (fotografie nepochází z monitorovaných lokalit)

**Na podchlazených tělech zimujících netopýrů se často vysrážejí kapky vody.
Netopýr vodní. Foto: D. Fischer (Příbramsko)**

Netopýr ušatý si při zimování chrání své obrovské boltce tak, že si je přidrží křídly přiložené podél těla. Dopředu pak trčí jen mohutné trágy (blanité ušní klapky pomáhající netopýrům při echolokaci – viz dále).

Foto: D. Fischer (fotografie nepochází z Příbramska)

Víte, co je echolokace? Přestože netopýři vidí, ve tmě, kdy loví, je jim zrak vlastně k ničemu. Proto se orientují podobně, jako třeba ponorky. Vysílají zvukové signály a vyhodnocují pak jejich odrazy.

Netopýr černý je na zimovištích v okolí Příbrami zaznamenáván jen velmi vzácně. Zimuje často v chladnějších částech štol.

Foto: D. Fischer (fotografie nepochází z Příbramska)

A jak to u nás letos dopadlo?

Bohužel se podařilo prozkoumat pouze část lokalit a výsledky nebyly nikterak oslňující. Kromě štoly na Drkolnově, kde byl počet nalezených jedinců srovnatelný s minulými roky, bylo na zimovištích nalezeno netopýrů poměrně málo. S největší pravděpodobností za to ale může velmi mírná zima (netopýři prostě letos zimovali jinak a jinde).

- štoly v hrázi nádrže Láz: 1 x netopýr ušatý, 4 x netopýr řasnatý**
- štola na Drkolnově: 16 x netopýr velký, 3 x netopýr řasnatý, 4 x netopýr ušatý**
- vodní patro dolu Anna: 0**
- sklep u Trhových Dušníků: 1 x netopýr velký, 3 x netopýr řasnatý, 3 x netopýr ušatý**